

Nowe media w komunikacji interpersonalnej obcokrajowców

Człowiek jest istotą stworzoną do komunikowania się z innymi¹. Kontakt interpersonalny daje mu poczucie bezpieczeństwa, akceptacji, a także wsparcie. Współczesne środki społecznego przekazu umożliwiają to w sposób wyjątkowy, zwłaszcza nowe media, które dostarczają niespotykanych dotąd możliwości komunikowania się. Nie trzeba wychodzić z domu, aby nawiązać kontakt z drugim człowiekiem, nawet w najdalszej części świata.

Brak możliwości nawiązania kontaktu interpersonalnego, bądź izolowanie się od społeczeństwa, ma negatywny wpływ na stan zdrowia człowieka, dowodzą naukowcy z University of North Carolina. Według nich, „brak przyjaciół, niezależnie od powodu, dla którego ich nie mamy, jest tym samym dla naszego organizmu, co wypalanie 15 papierosów dziennie lub bycie alkoholiczkiem [...]. Jeśli ktoś jest związany z jakąś grupą ludzi i czuje się odpowiedzialny za tych bliskich, jego poczucie celu i sensu przekłada się na to, że bardziej o siebie dba i zachowuje się mniej ryzykownie [...]. Związki zapewniają odpowiedni poziom ochrony zdrowia niezależnie od wieku [...]. Ci, którzy stale kontaktują się z większą liczbą przyjaciół, mają o 50% więcej szans na dłuższe życie niż samotnicy”².

¹ Szerzej na ten temat: J. Smoleń, *Homo Communicans*, „Vox Patrum”, 2008, nr 2, s. 965-973; tenże, O komunikacji interpersonalnej nie tylko na Święta, „Korona”, 2009, nr 1, s. 5; tenże, Wartość matczyńskich i ojcowskich ramion, „Korona” 2009, nr 2, s. 4.

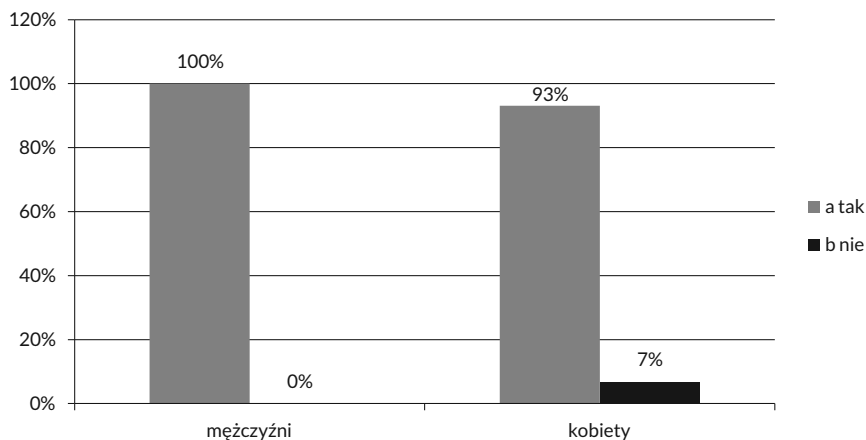
² Z. Csato, Nauka to potwierdza. Towarzystwo na receptę, „Reader s Digest” 2010, nr 11, s. 49.

Wyjazd poza rodzimą społeczność, zwłaszcza poza granice kraju, zawsze niesie ze sobą niebezpieczeństwo zaburzenia komunikacji interpersonalnej. Stąd zrodził się pomysł przeprowadzenia badań wśród studentów obcokrajowców, przebywających na terenie Polski w kilku ośrodkach akademickich na temat: *Jak nowe media wpływają na ich wzajemne komunikowanie się?* Ostatecznie badania przeprowadzono w dwóch polskich ośrodkach akademickich: lubelskim i krakowskim. W badaniach wzięło udział 324 studentów, w przedziale wiekowym 19-30 lat. Do analizy zostało zakwalifikowanych 250 arkuszy odpowiedzi. W omawianej grupie było 150 studentek i 100 studentów pochodzących z następujących krajów: Ukrainy, Białorusi, Słowacji, Kazachstanu, Rosji. Przedmiotem ich studiów są: muzykologia, pedagogika, filologia polska, psychologia, historia, socjologia, europeistyka, nauki o rodzinie, filologia angielska, zarządzanie oraz ekonomia.

OBECNOŚĆ PORTALI SPOŁECZNOŚCIOWYCH W ŻYCIU STUDENTÓW OBCOKRAJOWCÓW

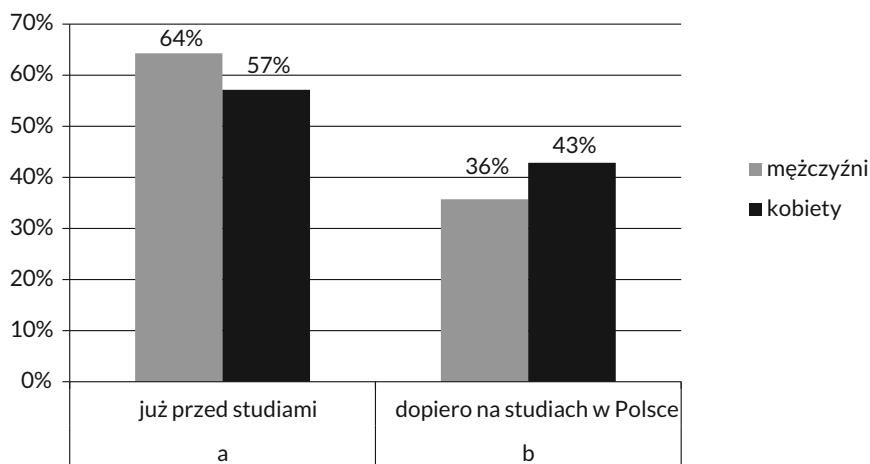
Ta nowa forma obecności człowieka w przestrzeni medialnej nie jest obca studentom z wyżej wymienionych krajów. Na pytanie o posiadanie konta na portalu społecznościowym, aż 95% odpowiada twierdząco, tylko 5% tego konta nie posiada. Rozłożenie tych wyników ze względu na płeć przedstawia poniższa tabela 1:

Tabela 1. Posiadane konto na portalu społecznościowym

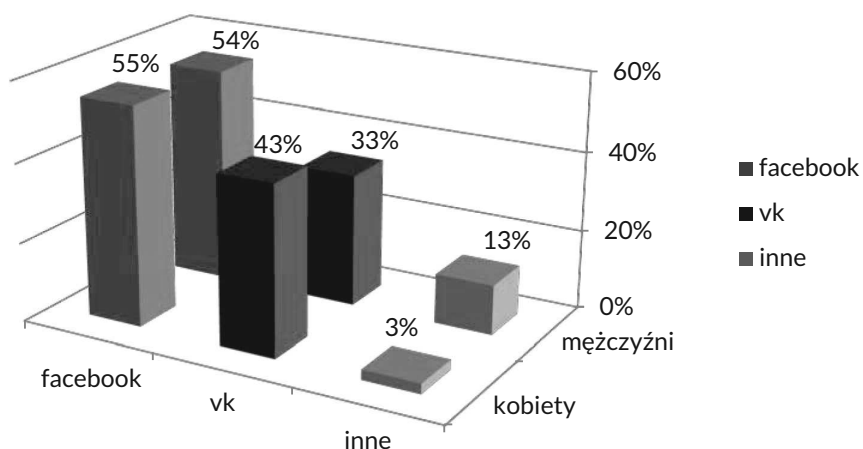
Niektórzy ze studentów konto na portalu społecznościowym założyli już przed rozpoczęciem studiowania w Polsce. To deklaruje 40% respondentów. Jednak zdecydowana większość, bo aż 60% , załogowała się dopiero po rozpoczęciu studiów. W tej pierwszej grupie przeważają mężczyźni, których aż 67% załogowało się przed studiami. Szerzej przedstawia to tabela numer 2.

Tabela 2. Załogowanie na portalu społecznościowym

Najbardziej preferowanym przez studentów portalem społecznościowym jest Facebook. Swoje konto na nim posiada 55% badanych, zaś 39% zalogowało się na vk, (to ukraiński portal). 6% wskazuje inny portal społecznościowy (podawane są rodzime nazwy portali społecznościowych).

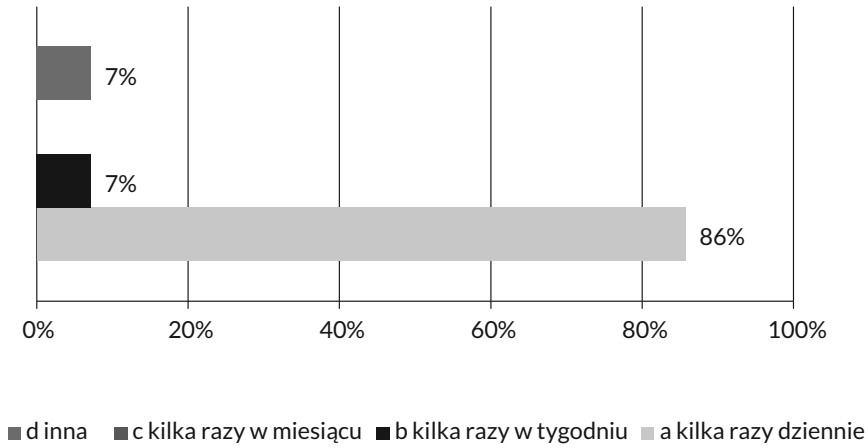
Tabela 3. Rodzaje portali społecznościowych

Kolejnym aspektem jest częstotliwość korzystania przez studentów z portali społecznościowych. Badania pokazują, że aż 86% z nich deklaruje swoją obecność kilka razy dziennie. To również przekłada się na odpowiedni czas poświęcony temu medium, co może rodzić niebezpieczeństwo niekontrolowanego przebywania w sieci³.

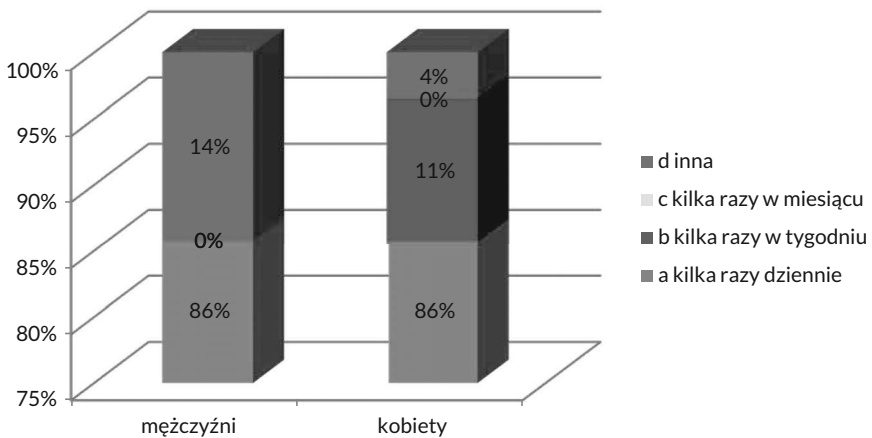
³ Por. M. Wyrostkiewicz, Czy jest coś złego w przesadnie długim przesiadywaniu przed komputerem? Czy internet uzależnia?, „Katecheta” 2012, nr 7-8, s. 66-68; tenże, Internet i uzależnienia, w: Człowiek – kultura – rodzina a Internet, red. R. Podpora, Lublin 2007, s. 73-109.

Tabela 4. Częstotliwość korzystania z portali społecznościowych

Godny zauważenia jest fakt, że w danych dotyczących częstotliwości korzystania z portali społecznościowych, nie ma różnicy pomiędzy mężczyznami a kobietami. Tutaj wyniki rozkładają się identycznie, co pokazuje poniższa tabela 5.

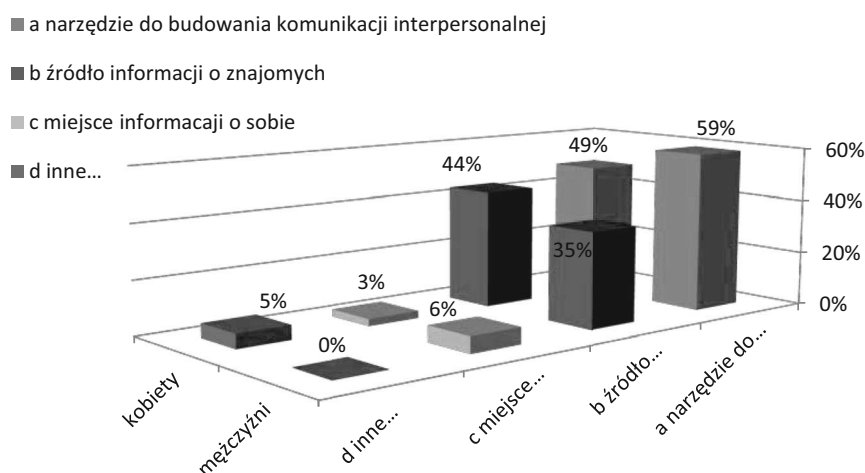
Tabela 5. Częstotliwość korzystania z portali społecznościowych. Rozróżnienie ze względu na płeć

PORTALE SPOŁECZNOŚCIOWE FORMĄ KOMUNIKOWANIA SIĘ STUDENTÓW OBCOKRAJOWCÓW

Ponad połowa ankietowanych studentów, dokładnie 52%, uważa portale społecznościowe za narzędzie w budowaniu relacji interpersonalnych. Natomiast 41% za źródło informacji o znajomych. Tylko 4% za miejsce zamieszczania informacji na swój temat. Znaczące są różnice między kobietami a mężczyznami na ten temat, co pokazuje tabela 6. Te różnice są nawet 10%.

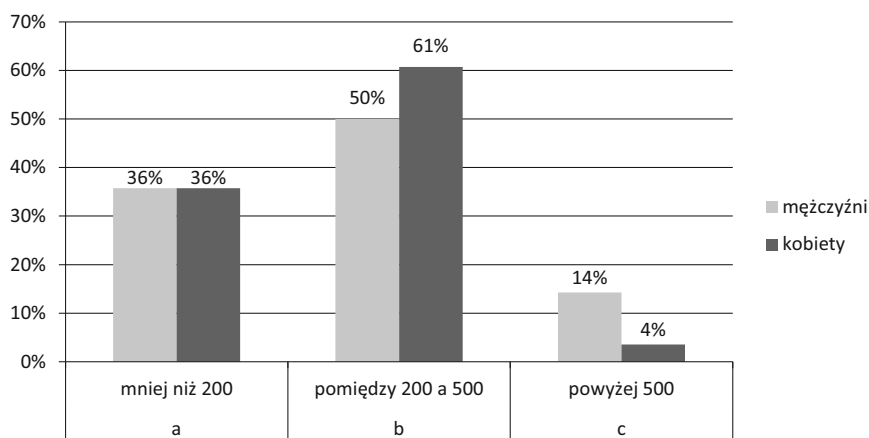
Tabela 6. Portale społecznościowe traktują jako...

Nawiązywanie relacji interpersonalnych za pomocą portali społecznościowych, według badań, jest imponujące. Na pytanie „Ilu masz łącznie znajomych na portalu społecznościowym?” studenci udzielali zaskakujących odpowiedzi. Najwyższy procent stanowią studenci, którzy deklarują znajomość z innymi w grupie 200-500 osób, to aż 57%. Mniej niż 200 osób deklaruje 36% badanych, natomiast 7% wskazuje, że ma więcej niż 500 osób w gronie przyjaciół. Obiektywnie patrząc nie można powiedzieć, że te znajomości, chociaż nazywane przyjacielskimi, są relacjami trwałymi, głębszymi, gdyż znajomość z tak dużą grupą osób, na zasadach pogłębionej przyjaźni, nie jest możliwa. Portale społecznościowe, w tak dużych grupach, służą raczej do ko-

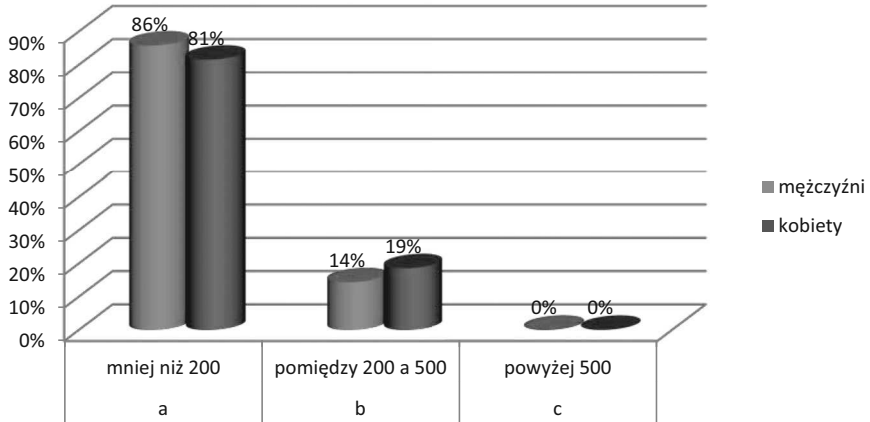
munikowania się, a nie do nawiązywania relacji interpersonalnych na zasadach przyjaźni. Badania pokazały także różnice w tym temacie pomiędzy kobietami a mężczyznami, co prezentuje poniższa tabela 7.

Tabela 7. *Ilu masz łącznie znajomych na portalu społecznościowym?*

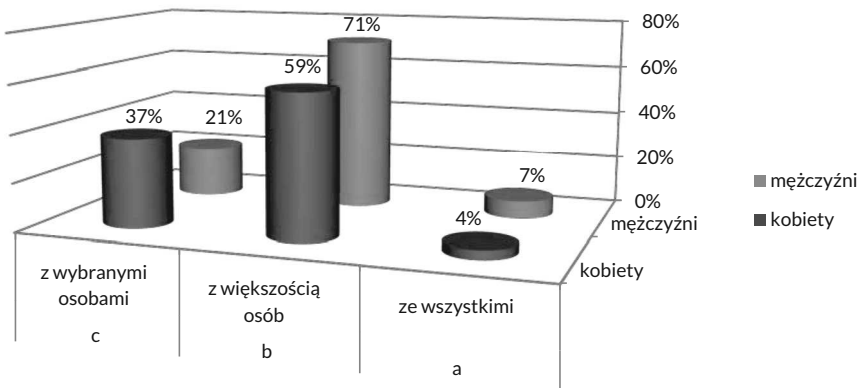
Prezentowane badania pokazały bardzo wyraźnie i to, że wśród znajomych, obcokrajowcy mają również Polaków. Aż 83% z nich deklaruje, że na swoim portalu społecznościowym, zalogowanych ma Polaków w grupie do 200 osób, natomiast 17%, że w przedziale 200-500 osób. Ani jedna osoba nie zadeklarowała, że ma więcej niż 500 osób Polaków w grupie swoich internetowych przyjaciół. Różnice w udzielaniu odpowiedzi na wyżej omawiane pytanie, ze względu na płeć, przedstawia tabela 8, która wyraźnie pokazuje, że w poszczególnych przedziałach występują różnice 5%.

Tabela 8. Polacy wśród znajomych na portalach społecznościowych obcokrajowców

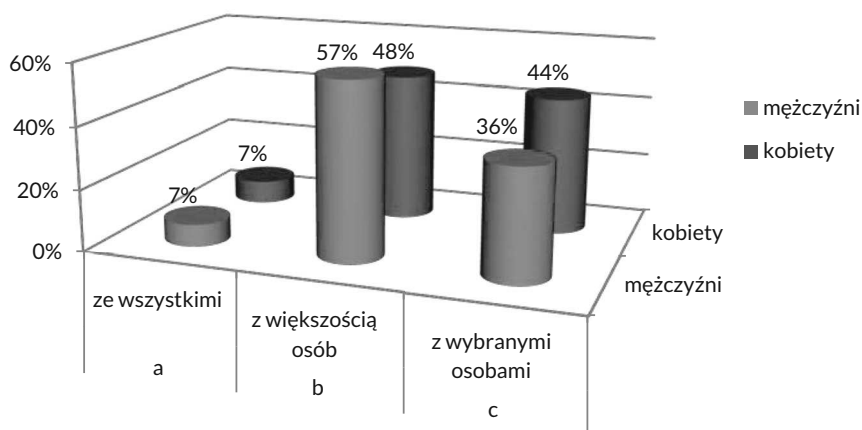
Interesujące jest i to, z jaką grupą Polaków, studenci-obcokrajowcy, utrzymują kontakt poza portalem społecznościowym. Wyniki pokazują, że tylko 5% deklaruje swoją znajomość ze wszystkimi, a 63%, że z większością, natomiast 32%, że z wybranymi osobami. Tabela 9 pokazuje rozkład owych odpowiedzi, ze względu na płeć.

Tabela 9. Z jaką częścią Polaków utrzymujesz kontakt poza portalem społecznościowym?

Badani studenci utrzymują kontakt poza portalem społecznościowym nie tylko z Polakami, ale przede wszystkim ze swoimi rodakami. 51% deklaruje tę znajomość z większością osób, 42% z wybranymi, a 7% ze wszystkimi. Dla zobrazowanie powyższych wyników ze względu na płeć posłużyliśmy się poniższą tabelą 10.

Tabela 10. Z jaką częścią przyjaciół utrzymujesz kontakt poza portalem społecznościowym?

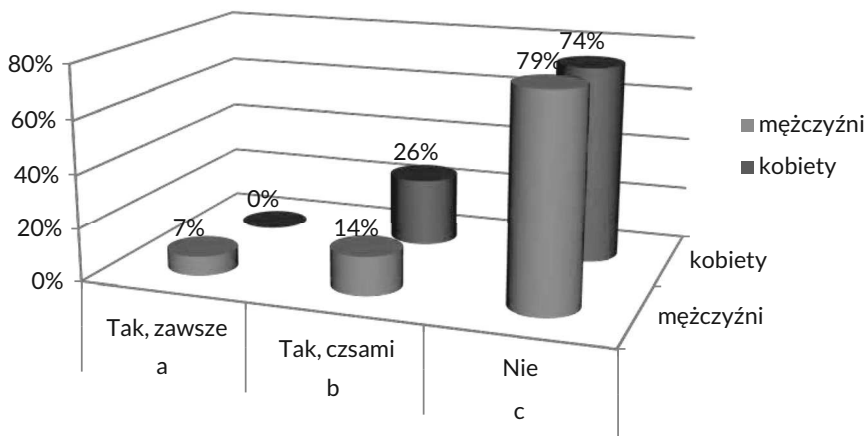
PORTALE SPOŁECZNOŚCIOWE A ŚWIADOMOŚĆ ZAGROŻENIA

Pytając studentów o świadomość niebezpieczeństw płynących z niewłaściwego korzystania z portali społecznościowych, usłyszeliśmy, że aż 65% z nich zdecydowanie stwierdza, że portale te niosą ze sobą wiele niebezpieczeństw. W tej grupie zdecydowanie przeważają kobiety, których jest 65%, a mężczyzn tylko 35%. Tych, którzy twierdzą, że portale społecznościowe nie niosą żadnych niebezpieczeństw, jest 23%. I tutaj wyniki te, ze względu na płeć, są takie same. Natomiast aż 19% studentów nie ma na ten temat żadnego zdania. I w tej grupie przeważają mężczyźni, których jest prawie 40%.

Mówiąc o zagrożeniach, pytaliśmy studentów, czy przyjmują zaproszenia od kont fikcyjnych? Pocięające jest to, że tylko 2% z nich odpowiedziało twierdząco, że zawsze, 22%, że czasami, a 76%, że nie. Wyniki te ze względu

du na płęć prezentuje tabela 11. Wyraźnie można tutaj dostrzec, że mężczyźni jako jedyni, w grupie 7%, zadeklarowali, że zawsze to czynią, ale również i oni w grupie 79% zdecydowanie odpowiedzieli, że tego nie czynią.

Tabela 11. Czy przyjmujesz zaproszenia od kont fikcyjnych?

Zaprezentowane wyniki stanowią bardzo skrótową część przeprowadzanych na szeroką skalę badań na temat funkcjonowania nowych mediów w życiu studentów obcokrajowców przebywających na terenie Polski. W całości przygotowywane są one do publikacji książkowej. Te, zaprezentowane w ramach naukowego dyskursu, miały posłużyć jako zarys ważnej problematyki dotyczącej człowieka i jego funkcjonowania w przestrzeni nowych mediów.

BIBLIOGRAFIA

- Csato Z., Nauka to potwierdza. Towarzystwo na receptę, „Reader s Digest” 2010, nr 11, s. 49.
- Smoleń J., Homo Communicans, „Vox Patrum” 2008, nr 2, s. 965-973.
- Smoleń J., O komunikacji interpersonalnej nie tylko na Święta, „Korona” 2009, nr 1, s. 5.
- Smoleń J., Wartość matczynych i ojcowskich ramion, „Korona” 2009, nr 2, s. 4.
- Wyrostkiewicz M., Czy jest coś złego w przesadnie długim przesiadaniu przed komputerem? Czy internet uzależnia?, „Katecheta” 2012, nr 7-8, s. 66-68.
- Wyrostkiewicz M., Internet i uzależnienia, w: Człowiek – kultura – rodzina a Internet, red. R. Podpora, Lublin 2007, s. 73-109.